

II. KAPITOLA

STRUKTURA PŘEDNÁŠKY:

1/ MODERNITA A KAŽDODENNOST

2/ ÚVOD DO RATINGOVÉ ANALÝZY

(projekce: Can you believe TV ratings?)

- **Televizní působení musíme chápat historicky a sociologicky v širším kontextu zrození a transformace modernity.**
- Rozvoj masových médií je jedním z procesů, které se podílejí na konstituci toho co nazýváme modernitou.
- **Pokud chceme porozumět modernitě musíme porozumět roli komunikačních médií a naopak.**

- Moderní svět je, řečeno s Anthony Giddensem, světem **časového a prostorového rozpojení** (space-time distanciation),
- **Jde o svět destruovaných premoderních vztahů**, kde se bezprostřednost komunikace tváří v tvář ztrácí v důvěrně známém, ovladatelném, relativně neměnném prostoru a čase.

ČÍM SE LIŠÍ KOMUNIKAČNÍ SITUACE BĚŽNÉHO OBČANA V POZDNÍ MODERNITĚ OD SITUACE RANÉ MODERNITY?

- 1/ Nejradikálněji je současný svět transformován v oblasti **politického života** - zrození globální politiky a renesance politiky lokální i regionální.
- 2/ v **ekonomické sféře** dochází k restrukturalaci masové produkce a posílení moci konzumentů.

3/ objevuje se fenomén okamžité, **instantní komunikace**, které bychom nebyli schopni, kdybychom nepřistoupili k restrukturaci našeho každodenního pojetí času a prostoru

4/ k této restrukturaci patří mechanismy **re(de)kontextualizace** masových komunikátů, které ztrácejí postupně především různé prostorové (fyzické) bariéry a přecházejí plynule hranice jednotlivých národních států.

- Překonání časových bariér ilustruje re(de)kontextualizace mediální komunikace – kdy jsou tzv. živé vstupy, **zpravodajské obsahy** přenášeny v reálném čase
- Vzniká tak **sebe-referenční systém** — postavený na **fúzi fantazie a reality - hyperreálný svět.**
- **Obsah moderních médií byl postupně transformován do formy koláže.**

V moderním světě byla **hrozba možné anomie**:

A/ posílena rozpadem tradičního řádu,

B/ ale současně byla posílena i naše schopnost bránit se jí pomocí industriálních, technologických, komunikačních prostředků.

- **Televize je významnou součástí tohoto procesu. Je spolutvůrcem i produktem globalizující se povahy pozdní modernity**

Povahu pozdní modernity můžeme v zásadě charakterizovat na základě působení tří vzájemně provázaných mechanismů:

1/ ODDĚLENÍ ČASU A PROSTORU a jejich opětovného SPOJOVÁNÍ ve formách, které umožňují přesné časoprostorové „zónování“ sociálního života.

- Fenomén časoprostorového rozpojení (space-time distanciation) premoderní společnosti neznaly. Čas a prostor zde byly definovány v termínech fyzického místa.

- Přejít od noci do dne, stejně jako střídání jednotlivých ročních období sloužilo k lokalizaci a označení času i prostoru. S vynálezem hodin byl čas oddělen od prostoru.

- V tomto smyslu se čas a prostor staly prázdnými fenomény.
- Toto rozpojení dokládají kalendáře, jízdní řády či mapy, tedy nástroje umožňující koordinaci času a prostoru bez reference k fyzickému místu.
- Jde de facto o **abstraktní nástroje** uspořádání sociálních aktivit.
- Například použití kalendáře nám umožňuje **podržet význam důležitých sociálních souvislostí, jež nejsou závislé na konkrétních lokálních faktorech**.

2/ VYVÁZÁNÍ (disembedding) SOCIÁLNÍCH SYSTÉMŮ.

- Jde o jev, který je úzce spojen s faktory působícími při oddělování času a prostoru.
- Dochází k „vytržení“ sociálních vztahů z místních kontextů interakce a k jejich restrukturaci v neomezených časoprostorových rozpětích.
- Modernita je post-tradičním sociálním řádem, kde vyprazdňování času a prostoru umožnilo *prodloužit sociální vztahy*.

- **Globalizace vysílání** je příkladem tohoto procesu. Mezinárodní televizní sítě jsou schopny transportovat obrazy a reprezentace v čase i prostoru. Z válek v Perském zálivu stal konflikt odehrávající se v globální vesnici.
- **Planeta implodovala do sebe samé a zbavila se časové i prostorové dimenze.** Technická povaha komunikačních médií napomohla restrukturování času a prostoru a umožnila, aby se vzdálené události staly součástí každodennosti.

3/ PROCES REFLEXIVNÍHO PROMÝŠLENÍ A NOVÉHO USPOŘÁDÁVÁNÍ SOCIÁLNÍCH VZTAHŮ

- Giddens hovoří v této souvislosti o reflexivní modernizaci s ohledem na stálé vstupy vědění ovlivňující jednání jednotlivců a skupin.
- Kombinace vlivu masových médií a nových informačních technologií masivně transformovala moderní společnost:

A/ spojuje a

B/ zároveň rozpojuje svět, který je tak ve své podstatě vždy mimo náš dosah.

- **Technické formy masové komunikace nahrazují v tomto smyslu či alternují zkušenostní obsah každodenního života.**
- Ulrich Beck zdůrazňuje jako klíčový rys tohoto procesu silnou **individualizaci**.
- **Všechny druhy symbolické produkce a směny v sobě nesou potenciál rozpojení v čase a prostoru. Rozsah rozpojení ovšem závisí na okolnostech komunikace a typu užitého média. Klíčovou roli zde hraje ale proměna percepční zkušenosti (viz. Benjamin).**

Tuto proměnu můžeme ilustrovat na následujících pěti tématech:

A/ PERCEPCE ČASU A PROSTORU

B/ PERCEPCE VNÍMÁNÍ HISTORIE

C/ PERCEPCE MOŽNOSTI POHYBU V PROSTORU

D/ UPLATŇOVÁNÍ MOCI

E/ NOVÉ FORMY INTERAKCE

AD A/ Rozpojení času a prostoru typické pro modernu vytvořilo předpoklady pro existenci

MIMOPROSTOROVÉ SIMULTÁNNOSTI

1/ V předmoderních společnostech předpokládala existence simultánního prožitku nutnost **společně sdíleného prostoru a času.**

2/ moderní rozdělení času a prostoru vedlo k **rozptýlení simultánnosti v prostoru.**
Simultánnost se stala globální.

Nové komunikační technologie moderní společnosti vedly k **časo-prostorové koordinaci,**
standardizaci světového času. Tedy de facto k **novému za(ve)vázání**

- Do poloviny devatenáctého století měla každá vesnice či město svůj **časový standard.**
- Existovala pluralita lokálních časů, které nebyly koordinovány ani v případě dálkové dopravy či železnice a jejich jízdních řádů.

AD B/ PROMĚNA PERCEPCE ČASU A

HISTORIE DETERMINOVANÁ MÉDII

- Vztah každodenního a televizního (vysílacího) času hraje v dané souvislosti významnou roli. Samotný význam kategorie času lze chápat různým způsobem:

1/ existuje tzv. **přirozený čas dne a noci,**

2/ **abstraktní čas měřený na hodinách**

3/ **zkušenostní (fenomenologický) čas**

- Britský mediolog Paddy Scannell v dané souvislosti hovoří o času „pro mě“, který zakoušíme osobně, **ted' a tady**.
- **Televizní vysílání usiluje právě o tento typ, který je lidským, životním časem a zásadním způsobem strukturuje zájmy individua.**
- Tak dochází k tomu, že svět vnějších událostí vstupuje do nespočetných individuálních světů, „světů pro sebe“, které jsou tak transformovány, svým způsobem zdvojeny.

■ Můžeme tak hovořit o **existenci dvou světů**:

1/ **MÉM SVĚTĚ**, který charakterizuje mé bytí v něm tzn. je světem životních podmínek mé každodenní existence, ve kterém se setkávám s ostatními, svět mého bezprostředního zájmu

2/ **VELKÉM SVĚTĚ**, který je za horizontem mého bezprostředního světa. Jde o veřejný svět naplněný událostmi veřejných osobností.

- **Čas světa je nehybný** říká F. Braudel (*longue durée*) a staví jej do kontrastu s **historií naplněnou událostmi** (*histoire événementielle*), jejíž průběh je měřen ve dnech.
- **Rozhlasový i televizní čas je čas naplněný událostmi**, ale současně je **ukotven v nehybném čase**,
- **který v sobě nese základní strukturální omezení plynoucí jak z**
  - a/ rutiny každodenního vysílání tak**
  - b/ cyklického charakteru výstupu.**

■ Existence těchto dvou světů byla tematizována již dlouho před televizním či rozhlasovým vysíláním, a to v **evropském historickém románu** (Waverley, Kartouza parmská, Vojna a mír).

■ Setkáváme se zde s dvěma světy:

A/ světem „aktuální“ historie, politiky, války, významných rozhodnutí „velkých mužů“ a

B/ životním světem románu, ve kterém (fiktivní) obyčejní lidé žijí své průměrné životy, jež jsou do jisté míry spoutány klíčovými historickými událostmi jejich doby.

■ Od konce století se vztah mezi těmito dvěma světy

1/ každodenním životem a

2/ světem veřejných záležitostí radikálně změnil.

■ Rozevívá se propast mezi těmito dvěma světy - bezprostředním životním prostorem a místy práce. To ilustruje například evropské drama 19.st (Ibsen a Čechov).

■ *Ženy a muži stojí u okna a čekají úzkostně na zprávy, o dění, které je informuje o silách vnějšku, jež mohou změnit podmínky jejich životů. Důvěra v normativní validitu každodennosti, důvěra ve smysluplnost lidské existence se začala drobit.*

■ Zdá se, že toto narušení ontologického bezpečí se vrací s každou civilizační katastrofou (války) či ekonomickou krizí

- Rozvoj tisku byl reakcí na tuto krizi. Centralizace politické moci vedla k potřebě **informací, které budou distribuována mimo sdělovací kanály oficiální moci.**
- Tradiční instituce církve ani školy již nebyly schopny tuto potřebu saturovat.
- Moderní media se v tomto procesu podílela na **propojení sil středu a každodenní periférie** tj. mezi centry ekonomické, politické a kulturní moci a prostory každodenní existence mas.

■ **Televizní vysílání je součástí každodenního životního času, a současně vytváří nové specificky televizní vnímání HISTORIE (minulosti): (kauza největší Čech)**

■ **Vzniklo tak cosi jako:**

1/ MEDIOVANÁ/MEDIÁLNÍ HISTORICITA
(novinová, televizní, rozhlasová apod.)

■ **Hlavní události minulosti vnímáme prostřednictvím televizní zkušenosti.**

■ Dramaturgický princip „**TADY A TEĎ**“ tedy **MEDIÁLNÍ LOGIKU**, která vede k

A/ radikální dehistorizaci „světa velkých událostí“

Nový televizní formát: Alternativní historie

B/ k normalizaci každodenního života skrze nepřetržitý tok sdělení, které ve formě vysílacích schémat strukturuje denodenní strukturu „našeho života“.

- **Rozhlasové stejně jako televizní vysílání přesouvá normy každodenní interpersonální existence do veřejného života. Je tomu tak proto, že působí ve dvou světech současně:**

A/ ve světě velkých událostí a

B/ ve světě každodennosti.

- **Televize se jako instituce pohybuje ve „velkém světě“, ale**
- **hovoří ke svým divákům, kteří žijí ve světě každodenním a hodnotí její sdělení sociálními normami všedního života.**

- Televizní vysílání kopíruje a **posiluje vnímání pravidelnosti kalendářního času prostřednictvím zvýznamňování Vánoc, Nového roku, Velikonoc, respektive pravidelným pokrýváním takových událostí jako jsou novoroční projev papeže, prezidenta republiky či různých sportovních šampionátů apod.**
- *Jak se proměnily televizní vánoce v posledních třech desetiletích?*

- Tak dochází k tomu, že svět **VELKÝCH DĚJIN** vnějších událostí vstupuje do nespočetných individuálních světů, „světů pro nás“, které jsou tak transformovány, svým způsobem zdvojeny.
- Můžeme tak hovořit o existenci dvou světů:

■ **Zprostředkovávat komunikaci mezi**

a/ historickým veřejným světem a

b/ ahistorickým „mým-světém“.

■ **Masová elektronická média tak přebírají funkci, kterou plnila ve století devatenáctém literatura (zvláště román).**

■ **Tento úkol dnes nejintenzivněji realizuje televize, která se tak podílí na radikální historizaci a normalizaci každodenního života.**

■ **Činí tak na základě nepřetržitého toku sdělení, které ve formě vysílacích schémat strukturuje naši každodennost.**

- Konkrétní povaha televizní narativity se v této souvislosti významně podílí na seriálovém charakteru naší každodennosti.
- Vysílací schéma na jedné straně kopíruje a současně formuje časovou strukturu dne v domácnosti.
- Ta je ovšem již sama výrazně ovlivněna **pracovním cyklem majoritní populace.**

- Významnou roli při strukturaci času každodenního života sehrává **ZPRAVODAJSTVÍ**, které je dnes vytvářeno tak, aby **rutinizovalo událostiplnost světa a učinilo z ní každodenní fenomén.**
- Zpravodajství je součástí struktury každodennosti a je hodinu po hodině (zvláště v rozhlase) servírováno k snídani, obědu, večeři atd.
- **ZPRÁVY ZPŘEHLEDŇUJÍ STRUKTURU DNE.**

- V případě vysílání českých tv stanic přichází vyvrcholení mezi **sedmou až osmou hodinou**, respektive mezi 22.-23.00. **Podobně je tomu u většiny evropských i severoamerických domácností.**
- Velká Británie: hlavní zprávy v 7.00 p.m. (Channel 4),
- BBC1 9.00,
- 10.00 ITV.
- Jako **sumář** vysílá BBC 2 **Newsnight**, který končí výhledem na příští den (jako české UK).
- **Struktura a konstrukce zpravodajství dnes vytváří představu světa jako permanentně zaplněného či přeplněného událostmi.**

- **Ve vysílání BBC na Velký pátek v roce 1930, moderátor sdělil posluchačům, že se dnes nic neodehrálo, a to bylo vše.**
- Tento přístup vyvolal samozřejmě velké podivení a pobavení v tisku, který upozornil na skutečnost, že se stalo naopak mnoho událostí: *smrt Lady Glaney, požár v domě lorda Haddona nebo autonehoda lady Diany Coperové.*
- **Tyto události ovšem zpravodajství BBC v dané době nepovažovalo za zpravodajsky hodnotné.**

- V rámci každého televizního dne existují pořady a časy, které mají svůj speciální význam. Tento **„posvátný“ časo-prostor je pak přísně střežen a dochází tak k porušení pravidelného denního běhu.**
- Příkladem jsou programy, při kterých se nezvedají telefony, nevaří či nemyje nádobí. Ratingy Pojišťovny štěstí nebo dříve např. Dietlových seriálů či některých sportovních přenosů jasně dokládají existenci těchto **„tabuizovaných okamžiků“**, kdy se čas televizního diváka jakoby zastavil.
- Tyto televizní rituály, svého druhu „obřady“, jsou pevně integrovány do struktury naší každodennosti a posilují **moc televize, resp. status quo**

- Výzkumy ukazují, že lidé ve své většině zacházejí se svým časem

a/ lineárně v průběhu konkrétního dne a

b/ cyklicky pokud jde o denodenní průběh.

- Náš každodenní čas lze ve své podstatě charakterizovat jako **profánní**. Můžeme jej odlišit jednak od takových událostí, jakými jsou například narozeniny, svatba, narození či úmrtí.
- Především se však liší od těch událostí, které jsou jen těžko předvídatelné a kvůli jejichž ritualizaci jsme právě nejsilněji závislí na televizní obrazovce.

- Zároveň ale platí, že časová organizace televizního vysílacího schématu nás dennodenně přesvědčuje o tom, že tento den je něčím výjimečný a zdůrazňuje jeho bezprostřednost či specifičnost.
- Čas televizního vysílání je vždy konstruován jako čas současný, přítomný, aktuální.
- Jeho „nyní“ je ovšem široce tematizováno v různých každodenních naracích.

- Například tzv. **ranní televizní vysílání** (stejně jako rozhlasové) věnuje pozornost bezprostřednímu okamžiku, který produkuje například jako čas vstávání, holení se, čištění zubů, čas snídaně, čas cesty do školy nebo do zaměstnání apod.
- Televizní stejně jako rozhlasový **narativní čas je de facto rozdělen do speciálních bloků či zón od probuzení (snídaně) ke spánku.**

■ Toto aranžmá či vysílací schéma odpovídá předpokladu dostupnosti a znamená přizpůsobení vysílání požadavkům publika. Dnes již historickým příkladem uvedeného přístupu je zařazení tzv. „nemluvněcí pauzy“ (toddler's truce) v počátcích televizního soupeření mezi BBC A ITV.

■ *Obě stanice tak dávaly čas rodičům uložit děti do postele a mezi 18-19 hodinou nevysílaly. První porušila tento přístup roce 1957 BBC, která začala zařazovat do tohoto časového úseku pořady reagující na nejčastější aktivity v této době provozované (příprava večeře, návrat ze zaměstnání). Šlo tak především o pořady, které předpokládaly, že je diváci nebudou schopni sledovat bez přerušování, ale současně bylo cílem udržet pozornost alespoň krátkými příspěvky, ke kterým si mohl divák na chvíli odskočit.*

- **Jednotlivé kultury též mají své obecné pojetí času,** podle kterého regulují své sociální aktivity. Uložení se ke spánku, doba společného jídla, čas domácích prací je do jisté míry ovlivňována televizním vysílacím schématem.
- Například maďarská TV nevysílala v 70.- 80. letech v pondělí.

■ Behlová (1988) v této souvislosti ukázala, jak televize transformovala životy zemědělských komunit v Indii, když je posunula od závislosti na tzv. přírodním čase k orientaci podle abstraktního času, který reprezentuje též televizní vysílací schéma.

■ Neděle se stala „televizním svátkem“ a večerní televizní čas vytěsnil obchodní aktivity a různé další činnosti, které se podílely na integraci dané komunity.

■ Například v Pákistánu je naopak vysílání státní televize často nedodrží dopředu publikované časy, ale diváci nejsou těmito nepravidelnostmi příliš překvapeni ani rozezleni.

- **Ve všech kulturách, kde byla televize zavedena došlo ke zrychlení rodinných aktivit a zvláště pak přípravy a konzumace jídla.**
- **Jednotlivé části dne byly postupně redefinovány a strukturovány na základě vysílacího schématu.**
- **Například odlišný čas jídla pro ženy a muže v indických zemědělských komunitách byl sjednocen v zájmu zachování času televizní konzumace.**

AD C/ PECEPCE MOŽNOSTI POHYBU V PROSTORU

- Rozhlasová a televizní technologie se zařadila po první, respektive druhé světové válce ke komplexu průmyslových produktů, které charakterizují dvě vzájemně propojené tendence typické pro moderní městský život:

1/ na jedné straně šlo o **podporu rostoucí individuální mobility,**

2/ na straně druhé o **posilování soběstačnosti a nezávislosti domácího života.**

- Raymond Williams (1974) v této souvislosti hovoří o tzv.

ZPRIVÁTNĚNÉ MOBILITĚ (mobile privatization).

Model televizního vysílání tak v sobě nese paradox plynoucí z

a/ centralizované povahy vlastního sdělování

b/ jeho privátní recepce.

- Televize i rozhlas jsou v tomto smyslu spoutány kontradikcemi moderní sociální zkušenosti, kterou můžeme charakterizovat jako:

1/ dialektiku privátního a mobilního

2/ televizní vysílání tak můžeme chápat jako svého druhu transportní technologii, která umožňuje jedincům realizovat **imaginární cesty ze svého každodenního prostoru,**

3/ současně ale jde o typickou součást **domácího vybavení.**

- Komunikační systémy pozdní modernity nám tak umožňují **bezprostřední dotyk či setkání s různými perspektivami.**
- **Koordinace času a prostoru se pomalu rozplynula a umožnila zrození světa,**

kde je každý hluboce zahrnut v prostoru ostatních

AD D/ UPLATŇOVÁNÍ MOCI

- S jistým zjednodušením můžeme v pozdní modernitě hovořit o **čtyřech základních formách moci**:
  - a/ ekonomické - její zdroje jsou materiální a finanční - jde o ekonomické a komerční instituce
  - b/ politické - zdroj autorita - politické instituce (stát)
  - c/ represivní - fyzická síla - armáda, policie, karcerační instituce
- **Vztah modernity a nových komunikačních médií charakterizuje zrod nových forem uplatňování moci.**
  - d/ symbolické - prostředky informační a komunikační - kulturní instituce (církev, školy, univerzity, mediální průmysl).

PŘÍČINY POSILOVÁNÍ VÝZNAMU SYMBOLICKÉ MASOVĚKOMUNIKAČNÍ MOCI

- 1/ Centralizace politické moci vedla k potřebě posílit **mocenskou komunikaci sdělení z centra.**
- 2/ Nové uplatňování politické moci sebou přineslo též potřebu nového druhu komunikace, která by překročila propast mezi centrem a periférií.
- 3/ Vznikla tak potřeba, kterou **nebyla schopna tradiční instituce školy saturovat.**
- 4/ Rozvoj tisku byl reakcí na **rozšíření sociálního, ekonomického a politického systému a na jeho krizi.**
- 5/ Výsledkem tohoto procesu byla i **postupná transformace forem mezilidské interakce**

AD E/ NOVÉ FORMY INTERAKCE

- Rodí se nové komunikační formy jednání, respektive nových **forem interakcí**, které již nejsou dále napojeny na společně sdílený prostor a odlišují se od běžné každodenní interakce face to face.
- V zásadě můžeme rozlišit tři typy interakce:

a/ **face to face** - dialogická povaha, vycházející ze vzájemné přítomnosti, odehrává se teď a nyní

b/ **mediovaná interakce** - dopis, telefonní rozhovor.

Mediovaná interakce zahrnuje užití technického média, které umožňuje přenos symbolického obsahu mezi dvěma komunikátory v čase, prostoru nebo recipročně nebo současně. Charakterizuje ji omezenější množství symbolických klíčů.

c/ **mediovaná qasi-interakce, para-sociální interakce**

- Je charakteristická pro masová média. Podobně jako mediovaná interakce rozšiřuje dostupnost informací.

TYPY INTERAKCE

Interakční charakter.	Face-to-face	Mediovaná	Mediovaná quasi-interakce
časoprostor	sdílený	oddělení kontextů	oddělení kontextů
množství symbol. klíčů	vysoké	omezené	omezené
zaměřenost kom. jednání	Na specif. druhé	na specifické druhé	na nespecifickou sk.potenc. recipientů
dialogická/monologická	dialogická	dialogická	monologická

■ **Od face to face a mediované interakce se mediovaná qasi-interakce liší tím, že:**

1/ první dva typy jsou orientovány na specifické druhé, zatímco v tomto případě se obrací na nediferencovanou skupinu,

2/ první dvě mají dialogickou povahu, zatímco para-sociální interakce je monologická (ale...). Přesnějši je, že zde nefunguje reciprocita.

Podíváme-li se na specifiku televizní quasi-interakce vidíme zde určitá specifika:

a/ televize je schopna užít větší množství symbolických klíčů jak audiálních tak vizuálních než většina technických médií, která se často omezují na jeden typ klíčů.

Samozřejmě ovšem platí, že jsou zde některé limity. Nedokáže přenést dotekové a čichové prožitky. Neumožňuje permanentní zpětnou vazbu, která umožňuje kontinuální sebe-monitoring.

b/televize disponuje symbolickou bohatostí, která umožňuje přiblížit zkušenost s k face-to-face interakci. Komunikátoři se zde slyší i vidí a pohybují se v čase a prostoru stejně jako participant v rámci face-to-face interakce.

c/ televize navíc užívá techniky, které face-to-face interakce neumí (flasbacky, voice over, archivní materiál apod.).

II. Specifičnost televizní komunikace je též dána tím, že ti, kteří komunikují jejím prostřednictvím mohou být vnímáni v rámci specifického časo-prostorového kontextu.

V této souvislosti můžeme rozlišit mezi:

- A/ časo prostorovými koordináty kontextu produkce - kontext, ve kterém se komunikace „vyrábí“**
- B/ časo prostorové koordináty samotného sdělení, které nemusí kopírovat koordináty kontextu produkce - dáno editací, formát, žánr,**
- C/ časo-prostorové koordináty různých kontextů recepce.**

Při recepci televizních sdělení se jedinci rutinně orientují podle těchto časo-prostorových koordinátů $A+B+C$:

- **Televizní quasi interakce tak zahrnuje kontinuální proces spojování a splétání těchto tří sad koordinátů.**
- **Tento - proces, který označuje (Thompson) jako**

ČASO-PROSTOROVOU INTERPOLACI.

- Televizní quasi interakce tak vytváří to, co můžeme nazvat **diskontinuitní časo-prostorovou zkušeností**.
- a/ Jedinci sledující televizi musí do jisté míry **odložit časo-prostorový rámec svých každodenních životů a orientovat se podle odlišných, televizních časo-prostorových koordinátů**.
- b/ Stávají se tak cestovateli v čase a prostoru, kteří jsou nuceni **vyjednávat, rozlišovat či vybírat si různé časoprostorové pozice a začleňovat je do kontextu svých každodenních životů**.
- Sledování televize tak předpokládá jistý druh **časo-prostorové interpolace, která zahrnuje imaginární stejně jako reálný časo-prostor**.

■ Diváci jsou kontinuálně a rutinně vtaženi a nuceni do procesu vyjednávání hranic mezi těmito dvěma světy. Kompetentní televizní diváci jsou schopnými časo-prostorovými interpolátory. Dokáží se orientovat v čase a prostoru, umějí používat symbolické klíče.

■ Jejich zkušenost času a prostoru je stále více diskontinuitní, a to tím více čím jsou schopni pohybovat se suverénně mezi imaginárními a reálnými světy.

■ Přes narůstající „prostorovou“ flexibilitu, ale zůstává časo-prostorový rámec kontextu recepce rámcem ukotvujícím, jelikož divákovy životní projekty jsou ukotveny primárně v praktických kontextech každodenního života.

■ Tato schopnost vyjednávat, volit a bezpečně se navracet do kontextu každodenního života je dovedností kompetentního televizního diváka.

III. Poslední klíčovou charakteristikou mediované televizní quasi-interakce je její MONOLOGIČNOST.

- Absence reflexivního monitorování druhých poskytuje vysoký stupeň svobody při rozhodování o míře pozornosti věnované produkci. V tomto smyslu jsou jedinci mnohem svobodnější než jako účastníci interakce tváří v tvář.

- Shrneme-li uvedené tak lze říci, že základní charakter či povaha sociálního vztahu vytvořeného mediovanou quasi-interakcí je dána:

a/ strukturální asymetrií a

b/ symbolickou bohatostí televize.

Tyto dvě charakteristiky vytvářejí specifickou kvalitu vztahu mezi divákem a televizí:

TELE-VIZIBILITU

TELEVISIBILITA kombinuje audiovizuální přítomnost s časoprostorovou distancí.

a/ Televizní hlavy jsou přítomné, ale přitom absentuje kontext recepce.

b/ Tento ambivalentní vztah přítomnosti a nepřítomnosti v zásadě charakterizuje interakci mezi diváky a televizí (jejími producenty).

Televizní postavy pohybující se na tv-jevišti disponují zvláštním typem aury,

jejich rysy, povaha nemůže být zpochybněna

dialogickou cestou

